

توما پیکتی

تاریخ

مختصر

برابری

ترجمہ جلال علوی نیا

نشرنی

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۹
تاریخ نوین اقتصادی و اجتماعی.....	۱۰
خیزش برضد بی‌عدالتی، یادگیری نهادهای عادلانه.....	۱۵
تناسب قوا و محدودیت‌هایش.....	۱۹
یادداشت‌ها و منابع پیش‌گفتار.....	۲۱
فصل ۱: پیشروی به سوی برابری: نخستین نشانه‌ها.....	۲۵
پیشرفت انسانی: آموزش و بهداشت همگانی.....	۲۵
جمعیت جهان و درآمد میانگین: محدودیت‌های رشد.....	۲۸
گزینش شاخص‌های اجتماعی - اقتصادی: پرسشی سیاسی.....	۳۰
دربارۀ چندگانگی شاخص‌های اجتماعی و زیست‌محیطی.....	۳۲
توسعه پایدار بدون سنجش نابرابری‌ها ممکن نیست.....	۳۵
یادداشت‌ها و منابع فصل ۱.....	۳۸
فصل ۲: تمرکززدایی‌کنند قدرت و مالکیت.....	۴۱
تحول تمرکز مالکیت از قرن هجدهم تا کنون.....	۴۱
مالکیت و قدرت: مجموعه حقوق.....	۴۴
تملک وسایل تولید، مسکن، دولت، و دارایی در سرزمین‌های دیگر.....	۴۶
دشواری پیدایش طبقه متوسط متمدن.....	۵۲

- ۲۲۲..... سازگار کردن همپایگی اجتماعی با بازتوزیع ثروت
- ۲۲۶..... سنجش نژادپرستی: مسئله گروه‌های قومی - نژادی
- ۲۲۹..... بی‌طرفی دینی و ریاکاری لانیسته به شیوه فرانسوی
- ۲۳۰..... یادداشت‌ها و منابع فصل ۸
- ۲۳۷..... فصل ۹: برون‌رفت از استعمار نو
- ۲۳۷..... سه دهه شکوهمند و جنوب: محدودیت‌های دولت اجتماعی - ملی
- ۲۴۱..... استعمار نو، آزادسازی تجارت و بهشت‌های مالیاتی
- ۲۴۵..... ادعاهای دروغین کمک‌های بین‌المللی و سیاست‌های زیست‌محیطی
- ۲۴۸..... مبارزه برای حقوق کشورهای فقیر: برون‌رفت از منطق مرکز - حاشیه
- ۲۵۱..... گذار از دولت اجتماعی - ملی به دولت اجتماعی - فدرال
- ۲۵۴..... برای فدرالیسم اجتماعی دموکراتیک
- ۲۵۷..... یادداشت‌ها و منابع فصل ۹
- ۲۶۵..... فصل ۱۰: به سوی سوسیالیسم دموکراتیک، زیست‌محیطی، و درآمیخته
- ۲۶۶..... نیروهای دگرگونی: گرمایش اقلیمی و مبارزه‌های ایتالیایی
- ۲۶۸..... سوسیالیسم چینی، شکست‌دهی‌های یک دیکتاتوری دیجیتال کامل
- ۲۷۵..... از جنگ میان الگوهای سرمایه‌داری تا نبرد میان الگوهای سوسیالیسم
- ۲۷۶..... آیا پول ما را نجات خواهد داد؟
- ۲۸۰..... درباره حاکمیت فراگیر
- ۲۸۲..... یادداشت‌ها و منابع فصل ۱۰
- ۲۸۷..... واژه‌نامه

پیش‌گفتار

کتاب حاضر تاریخ تطبیقی نابرابری طبقات اجتماعی در جوامع بشری یا ترجیح می‌دهم بگویم که «تاریخ برابری» را مطرح می‌کند. زیرا همان‌گونه که خواهیم دید، ما از دیرباز شاهد جنبشی به‌سوی برابری اجتماعی، اقتصادی و سیاسی فزاینده در مسیر تاریخ هستیم.

این سیر تاریخی، بی‌تردید به مسألت‌آمیز بوده است نه هموار. خیزش‌ها، انقلاب‌ها، مبارزه‌های اجتماعی و بحران‌هایی با ماهیت‌های گوناگون نقشی مرکزی در این تاریخ برابری بر عهده داشته‌اند. دوره‌های متعدد بازگشت به گذشته و انزوای هویتی نیز برگ‌هایی از این تاریخ را رقم زده‌اند.

با این حال، جنبشی تاریخی به‌سوی برابری دست‌کم از پایان قرن هجدهم دیده می‌شود. دنیای آغاز دهه ۲۰۲۰، هر قدر ناعادلانه به نظر برسد، برابرگرایانه‌تر از دنیای سال‌های ۱۹۰۰ و ۱۹۵۰ است. این سال‌ها به‌نوبه خود از جنبه‌هایی بسیار برابرگرایانه‌تر از سال‌های ۱۸۵۰ یا ۱۷۸۰ هستند. پیشرفت‌های مشخص بسته به دوره‌های متفاوت و بسته به نگاه ما به نابرابری طبقات اجتماعی فرق می‌کنند: پایگاه حقوقی، مالکیت وسایل تولید، سطح درآمد یا مدرک تحصیلی، جنسیت، خاستگاه ملی یا قومی-نژادی. همه این ابعاد در این جا مدنظر ما هستند. اما در درازمدت، صرف‌نظر از این یا آن معیار، نتیجه‌ای که گرفته می‌شود یکسان است. بین سال‌های ۱۷۸۰ تا ۲۰۲۰، ما شاهد پیشرفت به‌سوی برابری بیشتر پایگاه حقوقی، مالکیتی، درآمدی، جنسی و نژادی در بیشتر سرزمین‌ها و جوامع و تا اندازه‌ای در مقیاس جهانی هستیم.

از جهات بسیار، این پیشرفت به سوی برابری همچنین در دوره ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۰ ادامه یافته است. چنانچه چشم انداز جهانی و چندبُعدی نابرابری‌ها را در نظر بگیریم، این پیشرفت پیچیده‌تر و ناهمگون‌تر از آن است که گاه تصور می‌شود.

گرایش درازمدت به سوی برابری از پایان قرن هجدهم به بعد واقعی است، اما از حیث دامنه محدودتر از گذشته نیست. خواهیم دید که نابرابری‌های متفاوت همچنان به میزان درخور توجه و به‌طور ناموجه بر همه این مقیاس‌ها (پایگاه حقوقی، مالکیت، قدرت، درآمد، جنسیت، خاستگاه و مانند آن) استوارند، و اغلب پیامدهای خود را در سطح فرد انباشته می‌کنند. پذیرش وجود گرایش به سوی برابری به هیچ وجه به معنای فراخوان به جشن و پایکوبی نیست. برعکس، این پذیرش بیشتر به معنای فراخوان به ادامه مبارزه بر شالوده تاریخی پرتوان‌تری است.

با بررسی چگونگی پیدایش این جنبش به سوی برابری، می‌توان درس‌های باارزشی برای آینده گرفت. می‌توان مبارزه و گردهمایی مردم برای ممکن ساختن این جنبش و نیز تدبیرهای نهادی و نظام‌های قانونی، اجتماعی، مالی، آموزشی و انتخاباتی را بهتر درک کرد؛ عواملی که برابری را به‌عنوان واقعی با دوام میسر ساخته‌اند. متأسفانه، این روند یادگیری گروهی نهادهای عادلانه اغلب بر اثر همان تاریخی، ملیت‌گرایی، فکری و مرزبندی دانش‌ها سست شده است. برای پیگیری پیشرفت به سوی برابری، فوریت دارد که به تاریخ روی بیاوریم و مرزهای ملی و رشته‌های علمی را پشت‌سر بگذاریم. کتاب حاضر اثری تاریخی و هم‌زمان پژوهشی در زمینه علوم اجتماعی است. اثری خوش‌بینانه و فراخوانی است به گردهمایی شهروندان و می‌کوشد در جهتی که در بالا یاد کردیم گام بردارد.

تاریخ نوین اقتصادی و اجتماعی

اگر امروز می‌توان تاریخ مختصر برابری را نوشت، پیش از هر چیز، به لطف نوشته‌های بین‌المللی پرشماری است که پژوهش‌های مربوط به تاریخ اقتصادی و اجتماعی و علوم اجتماعی را در دهه‌های اخیر به‌طور ژرفی بازنگری کرده‌اند.